■ Парламенцкі дзённік

РАСКЛАД НА ЗАЎТРА

Савет Палаты прадстаўнікоў разгледзеў графік падрыхтоўкі пытанняў на сесію

Акрамя таго, на Савеце абмеркавалі план міжнароднага парламенцкага супрацоўніцтва на гэты год. Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА расказаў, што чакае сёлета дэпутатаў:

«Ужо сёння ў нас на разглядзе знаходзіцца 40 законапраектаў, 29 з якіх уключаны ў графік. Тэрміны, устаноўленыя ў ім, павінны няўхільна выконвацца. А тыя праекты, над якімі камісіі яшчэ працуюць, трэба аператыўна дапрацаваць і ўключыць у графік разгляду на гэту сесію. Трэба сур'ёзна павысіць адказнасць дэпутатаў за падрыхтоўку праектаў, а старшыням камісіі больш жорстка кантраляваць гэты працэс».

Акрамя таго, дэпутатаў чакае работа з кодэксамі. А таксама падрыхтоўка законапраектаў па пытаннях, напрыклад, донарства крыві і яе кампанентаў. У працэсе яшчэ шэраг дэпутацкіх ініцыятыў, якія датычацца асабліва ахоўных прыродных тэрыторый, карэкціроўкі Лясного кодэкса.

За гэты год плануецца правесці парламенцкія слуханні па трох тэмах: энергетыка, інвестыцыі і адукацыя. Старшыня Палаты прадстаўнікоў лічыць, што яны павінны мець практычны вынік у выглядзе рэкамендацый, якія могуць быць улічаны пры падрыхтоўцы законаў. Такі ж падыход павінен прысутнічаць на семінарах, круглых сталах і выязных пасяджэннях — усяго запланавана каля паўсотні мерапрыемстваў.

Намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў Баляслаў ПІРШТУК паведаміў, што 11 законапраектаў будуць разгледжаны ў першым чытанні, 17 — паўторна, а яшчэ ў Палату прадстаўнікоў паступіў Дэкрэт № 8. «Я б адзначыў некалькі кірункаў: першае — гэта блок законапраектаў, які звязаны з паляпшэннем эканамічнага становішча ў краіне. Можна было б узгадаць дзяржаўна-прыватнае партнёрства, Банкаўскі кодэкс. Дэкрэт № 8 варты дадатковай увагі, таму што гэта абсалютна новы кірунак, ён практычна закладвае асновы для стварэння новага кодэкса ў развіцці эканамічнага складніка краіны. Будзе цэлы шэраг законапраектаў, якія ў прынцыпе паляпшаюць спажывецкія ўласцівасці. Яны скіраваны на аказанне разнастайных паслуг. Тут можна было б назваць такія, напрыклад, як пітное водазабеспячэнне, — тэма дастаткова актуальная для краіны, якасць харчовых і наогул тавараў, абарона правоў спажыўцоў».

Старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах Валерый ВАРАНЕЦКІ расказаў, што летась аўтарытэт парламента значна ўмацаваўся на міжнароднай арэне. Сёлета работа працягнецца, напрыклад, плануецца супрацоўнічаць з Парламенцкай асамблеяй АБСЕ, пачаць актыўна ўзаемадзейнічаць з ПА Савета Еўропы, а таксама з ПА Чарнаморскага эканамічнага супрацоўніцтва, Парламенцкай канферэнцыяй Балтыйскага мора. Нягледзячы на тое, што ў прыярытэце застаецца работа ў рамках структур, створаных на прасторы СНД, пашыраюцца сувязі і з МПА АСЕАН, і з Лацінаамерыканскім парламентам.

Надзея АНІСОВІЧ

■ Погляд

ЦЭЛЮЛОЗА ПЛЮС ІТ-ТЭХНАЛОГІІ

Эканамічныя перспектывы 2018 года

Мінулы год прадэманстраваў значнае паляпшэнне і ўмацаваў сувязі Беларусі з сусветнай эканомікай. Ёсць надзеі на тое, што пазітыўнае развіццё не толькі працягнецца, але і зможа набраць больш хуткія тэмпы. Вынікі 2017 года — рост беларускай эканомікі на 2,4 працэнта. Што можа дазволіць нам выйсці на больш высокі паказчык?

Перш за ўсё, год пачаўся з найлепшай цаны на нафту за апошнія тры гады. Калі 2016 год стартаваў з крытычна нізкай цаны менш за 30 долараў, то на пачатку 2017 года мы ўбачылі цану ў паўтара раза вышэйшую, а пачатак 2018 года парадаваў павелічэннем цаны ў два з лішнім разы. Для Беларусі гэта крытычна важна, паколькі наша спецыялізацыя — перапрацоўка сырой нафты ў чатырыста відаў тавранай прадукцыі — уносіць вельмі вялікую долю ў беларускі экспарт у цэлым. Нізкія цэны на нафту азначаюць нізкія цэны і на зробленую з яе прадукцыю, што рэзка адкідвае ўніз паказчыкі беларускага экспарту. Пры захаванні цэн на нафту на працягу года ў дыяпазоне 60—70 долараў беларуская эканоміка будзе здольная сур'ёзна прыбавіць. Высокія цэны на нафту таксама азначаюць вялікія стымулы для ўкаранення новых тэхналогій у сектары беларускай нафтаперапрацоўкі і вялікія фінансавыя магчымасці гэта зрабіць. Галоўным з падобных праектаў, вядома, для Беларусі з'яўляецца далейшае пераўзбраенне двух нашых нафтаперапрацоўчых заводаў з тым, каб у 2018—2019 гадах выйсці на ўзровень Германіі па выпрацоўцы светлых прадуктаў з сырой нафты.

У 2018 годзе выходзіць на сур'ёзны ўзровень прамысловая вытворчасць у сферы легкавога транспарту. Сумесны праект Беларусі і адной з найбуйнейшых карпарацый Кітая і свету Geely дазволіць вырабляць не тысячы легкавых машын, як гэта было летась, а дзясяткі тысяч. Пры гэтым асноўная доля павінна пайсці на экспарт, што азначае не толькі прырост эканомікі, але і прыцягненне замежнай валюты, што важна для стабільнасці валютнай сістэмы. А запланаванае ўзрастанне ўзроўню лакалізацыі створыць тысячы новых працоўных месцаў у Беларусі на сумежных прадпрыемствах.

Завод па вытворчасці сульфатнай беленай цэлюлозы, пабудаваны на базе ААТ «Светлагорскі ЦКК», таксама выйдзе на поўнамаштабную вытворчасць. Доўгія гады ўкладанняў (па беларуска-кітайскім інвестыцыйным праекце асвоена больш за 850 млн долараў) нарэшце пачнуць прыносіць вынік у выглядзе вялікіх аб'ёмаў гатовай тавранай прадукцыі, запатрабаванай на знешніх рынках. Як вядома, магутнасць вытворчасці складзе прыкладна 400 тыс. тон сульфатнай беленай цэлюлозы, з якіх больш за палову плануецца экспартаваць. Праект не толькі акажа пазітыўны ўплыў на тэмпы росту экспарту, але і дазволіць адмовіцца ад імпарту аналагічнай прадукцыі, таксама ўзрасце ўзровень асваення беларускай драўніны, што карысна для сектара лясной гаспадаркі. Лес пакрывае 40 працэнтаў тэрыторыі Беларусі, і яго выкарыстанне яшчэ не цалкам вычэрпвае ўсе камерцыйныя магчымасці.

Такая ж сітуацыя складваецца і з праектам «Вялікі камень». Доўгія гады планавання, выдзялення зямель пад будаўніцтва, пракладвання першасных камунікацый засталіся ззаду. У 2018 годзе сумесны з Кітаем праект выходзіць ужо на ўзровень, калі пачне даваць аддачу. 2017 год завершаны з 23 рэзідэнтамі, за першыя тры тыдні студзеня іх колькасць узрасла яшчэ на тры. Будзем спадзявацца (калі зыходзіць з усё большай інфармаванасці замежнага бізнесу аб магчымасцях па інвесціраванні ў «Вялікі камень»), што іх колькасць за 2018 год павялічыцца яшчэ на 10—15 як мінімум. Такім чынам, як ужо прынятыя, так і наступныя рэзідэнты стануць будаваць адміністрацыйныя і вытворчыя памяшканні, а таксама вырабляць гатовую прадукцыю і аказваць паслугі, што пазітыўна адаб'ецца на тэмпах беларускай эканомікі.

Адным з самых магутных стымулаў для развіцця беларускай эканомікі можа стаць сектар інфармацыйных тэхналогій. Як сам па сабе, так і гэта ўвага, якая ўжо прыцягнута да Беларусі з-за хуткага ўступлення ў дзеянне (28 сакавіка) Дэкрэта № 8 «Аб развіцці лічбавай эканомікі». У выніку яго прыняцця Беларусь становіцца першапраходцам у сферы дзяржаўнага рэгулявання крыптавалют і блокчэйна, і ліберальны характар гэтага рэгулявання выклікае цікавасць да Беларусі па ўсім свеце, якая адаб'ецца станоўча і на іншых сектарах эканомікі.

Пазітывам для Беларусі з'яўляецца і рост цэн на прадукцыю машынабудавання, які пачаўся летась, пры ўмове, што сёлета ён не паверне назад.

У той жа час ёсць і рызыкі, якія таксама вялікія. Сусветная эканоміка ўсё яшчэ нестабільная, а новая халодная вайна Расіі і Захаду будзе па-ранейшаму негатыўна адбівацца на тэмпах развіцця як самой Расіі, так і яе саюзнікаў. Не дадае аптымізму і тое, што нарастае ўзровень канфліктных адносін ЗША з шэрагам краін, а гэта можа негатыўна адбіцца на сусветнай эканоміцы.

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук

■ Блізкая ўлада

АРЫЕНТАЦЫЯ НА САЦЫЯЛЬНЫ ПАДЫХОД

Праблемы эксплуатацыі дамоў, добраўпарадкавання вуліц, будаўніцтва дарог, паляпшэння інфраструктуры горада — з такімі пытаннямі звярталіся жыхары Гродна да намесніка прэм'ер-міністра Анатоля Калініна падчас прыёму грамадзян.

Свае прапановы, у прыватнасці, агучылі кіраўнікі таварыстваў уласнікаў Сяргей Мікалаевіч і Андрэй Іванавіч. У шэрагу пытанняў — адмена фіксаваных тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі, змяненне парадку аказання дадатковых паслуг, утрыманне прыдамавых тэрыторый. На іх думку, варта прывязаць тарыф на асвятленне агульных месцаў і рух ліфта не да колькасці жыхароў, а да плошчы кватэры. У сваю чаргу прэм'ер-міністр задаўся пытаннем: ці абмеркаваны гэтыя ініцыятывы з агульным сходам жыхароў жыллёва-будаўніча-спажывецкага кааператыва і таварыства ўласнікаў.

— У краіне праводзіцца сацыяльная палітыка, якая ўлічвае інтарэсы ўсіх катэгорый грамадзян, — адзначыў Анатоль Калінін. — Мы гэтыя пытанні разглядалі на працягу апошніх чатырох гадоў, працавалі розныя камісіі, былі прыцягнуты ўсе зацікаўленыя структуры, у тым ліку і таварыствы ўласнікаў. У рэшце рэшт прынята такая форма тарыфнай палітыкі, якая задавальняе патрэбы большасці насельніцтва. Затратны механізм кожнай паслугі разлічаны згодна са структурай абслугоўваючых арганізацый. Мы арыентуемся перш за ўсё на асноўныя масы — на дзяржаўныя арганізацыі. Калі б мы арыентаваліся на таварыствы ўласнікаў, тарыфы былі б вышэйшыя. І такі падыход не спадабаўся б насельніцтву.

Віцэ-прэм'ер паведаміў, што на працягу апошніх двух гадоў затраты ў сектары дзяржаўнага абслугоўвання зніжаны амаль на 200 млн рублёў. У краіне 95 % жылога фонду прыватызавана, таварыствы ўласнікаў пераходзяць на абслугоўванне жыллёва-камунальнай гаспадаркі. У Мінску і некаторых абласных цэнтрах іх колькасць дасягае 40 %. Што датычыцца прывязкі аплаты асвятлення месцаў агульнага карыстання да метражу жылля, гэта пытанне разглядаецца, рашэнне будзе прынята на працягу года.

З прапановай пасадзейнічаць развіццю гродзенскага аэрапорта звярнуўся да віцэ-прэм'ера гараджанін Канстанцін Аляксандравіч. Ён лічыць, што варта адкрываць новыя напрамкі, тым больш, што з гэтага года аэрапорт увайшоў у бязвізавую зону, якую замежныя турысты могуць наведваць да 10 дзён. Анатоль Калінін не бачыць перашкод у арганізацыі маршрутаў. Заканадаўства сёння дазваляе прыняць любога перавозчыка, у тым ліку аператара-лаўкостара. Інфраструктура гродзенскага аэрапорта на дастаткова сучасным узроўні, арганізаваны пастаянныя рэйсы ў Калінінград, а летам — у Балгарыю. І гэту дзейнасць трэба пашыраць, заўважыў віцэ-прэм'ер. Ён падкрэсліў, што для бізнесу важным з'яўляецца наяўнасць пасажырапатоку. Можна сказаць, што тэндэнцыя абнадзейвае. Калі ў 2016 годзе тут было 5 тысяч пасажыраў, то летась ужо ў два разы больш. Чакаецца, што сёлета гэта лічба яшчэ ўзрасце. У сезон магчыма арганізацыя рэйсаў у Варшаву і Вільнюс.

— Важна ўдзяляць увагу не толькі транспарту, але і сферы абслугоўвання, — падкрэсліў Анатоль Калінін. — Неабходна прывесці ў парадак архітэктурныя і гістарычныя помнікі, зрабіць так, каб турыст заставаўся ў Гродне на большы тэрмін.

Маргарыта УШКЕВІЧ

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

РЭКЛАМА БІТКОЙНАЎ ЗАБАРОНЕНА Ў СЕТЦЫ FACEBOOK

Новыя рэкламныя правілы Facebook забараняюць рэкламу прапаноў інвеставання ў біткойны. Адным з самых адмоўных прыкладаў, калі наведвальнік сацсеткі можа быць уведзены ў зман, — гэта прапанова «выкарыстаць пенсійныя назапашванні для куплі біткойнаў». Раней Deutsche Bank таксама не рэкамендаваў рабіць уклады ў крыптавалюце. На думку экспертаў крэдытнай арганізацыі, праблемы крыптавалюты заключаюцца ў высокай валацільнасці і магчымых рызыках у сувязі з маніпуляцыямі коштам, а таксама стратай і крадзяжом інфармацыі.

У СОЧЫ ПРАЙШОЎ КАНГРЭС СІРЫЙСКАГА НАЦЫЯНАЛЬНАГА ДЫЯЛОГУ

Нягледзячы на разыходжанне па многіх пытаннях, яго ўдзельнікі ў Сочы былі адзіныя ў сваім заклiку захаваць тэрытарыяльную цэласнасць краіны і заявілі, што пытанне па форме праўлення павінны вырашаць самі сірыйцы. Як перадае Euronews, складзены спіс кандыдатаў у Канстытуцыйную камісію, якая будзе працаваць у Жэневе. Канчатковае рашэнне па яе складзе павінен прыняць спецпасланнік ААН па Сірыі Стафан дэ Містура.

ТРАМП НАЗВАЎ ГАЛОЎНЫЯ ПАГРОЗЫ

«Па ўсім свеце мы сутыкаемся з рэжымамі-ізгоямі, тэрарыстычнымі групамі і праціўнікамі накшталт Кітая і Расіі, якія пагражаюць нашым інтарэсам, нашай эканоміцы і нашым каштоўнасцям», — паведаміў прэзідэнт ЗША падчас сваёй прамовы перад кангрэсменамі. У сувязі з гэтым ён заклікаў кангрэс «спыніць небяспечнае зразанне абароннага бюджэту і цалкам прафінансаваць узброеныя сілы ЗША», а таксама пачаць мадэрнізацыю і перабудову ядзернага арсенала краіны.